

MEMÒRIA 2015 – 2016

Associació d'Ajut per a Nens de Nicaragua (AANN)

1.- INTRODUCCIÓ.

A Nicaragua, la pobresa d'una bona part de la població és una realitat coneguda i reconeguda, que afecta especialment a les zones rurals, entre elles la de San José de Cusmapa (Departamento de Madriz). L'economia dels seus habitats depèn quasi exclusivament de l'agricultura, els nivells de rendibilitat de la qual han estat tradicionalment molt baixos i que, actualment, degut els efectes adversos del canvi climàtic, han assolit unes cotes ínfimes, que aboquen forçosament a la pobresa i, en molts casos, a la misèria extrema.

Aquesta realitat incideix sobre tota la població de la zona, si bé, la població infantil, donada la seva vulnerabilitat, és la que es veu més afectada, especialment el grup poblacional de nens discapacitats i/o malalts crònics, els quals, com es veurà més endavant, es troben tot sovint en el llindar de la indigència i del risc d'exclusió social.

A fi de donar resposta a aquesta situació i afrontar una lluita urgent contra les malalties i deficiències nutricionals dels nens de San José de Cusmapa, a començaments del 2015 es va projectar un pla d'actuació a realitzar durant els dos anys següents:

1.1.- A Catalunya:

- A curt termini: Crear i legalitzar una associació (Associació d'Ajut per a Nens de Nicaragua) amb la finalitat de recaptar fons (apadrinaments i donacions) per pal·liar les deficiències sanitàries i nutricionals de la població infantil de San José de Cusmapa amb patologies cròniques o discapacitants.
- A mig termini: Gestionar la creació d'una Fundació, que substitueixi o integri l'associació i obri un més ampli ventall de possibilitats a favor dels objectius solidaris de la organització.

1.2.- A San José de Cusmapa:

- Instaurar un conjunt de mesures urgents de caire mèdic, quirúrgic i nutricional (2015).
- Organitzar taller de capacitació per a mares/pares a fi de proporcionar-los coneixements i ensinistraments que els permetin trobar alternatives de sosteniment econòmic (2015 – 2016).
- Crear i legalitzar una cooperativa, que aglutini les activitats resultants de les capacitacions i faciliti la difusió i comercialització del productes elaborats (2016).

2.- DEFINICIÓ DE L'ASSOCIACIÓ.

AANN és una entitat benèfica i sense ànim de lucre. Els objectius humanitaris d'AANN venen determinats en es seus estatus de la següent manera: **Lluita contra la marginació i el risc d'exclusió social infantil, així com l'aplicació dels medis necessaris per al desenvolupament integral de nens i adolescents malalts de la zona de Sa José de Cusmapa i comunitats rurals annexes, pertanyents al departament de Madriz (Nicaragua). Això comporta la prestació d'atenció sanitària, humanitària i formativa per als nens i joves d'aquella zona fins la seva majoria d'edat.**

De manera paral·lela, AANN impulsa el desenvolupament i la consolidació d'un model d'activitat econòmica de caràcter cooperatiu a favor de les seves famílies.

Per assolir els citats objectius, AANN gestiona i executa un Programa anomenat "**Catalunya Solidària**", tot recaptant fons a Catalunya i gestionant aquests fons a San José de Cusmapa a favor del segment poblacional citat anteriorment.

3.- PRINCIPIS.

3.1. Independència: Absència de qualsevol mena de vinculació política, religiosa, econòmica, partidista o ideològica.

3.2.- Transparència: Foment del més alt nivell de informació, de comunicació i de interrelació entre les persones integrades a l'Associació i al Programa.

3.3.- Eficiència: Optimització dels recursos, tant materials com humans, i compromís de consums mínims pel que fa a estructura i despeses fixes, a fi de que el 80-85% dels recursos repercuteixin en benefici directe dels nens beneficiaris del Programa.

3.4.- Participació: Implicació dels pares i mares en les activitats del Programa, així com en la seva formació i en la responsabilització del futur dels seus fills a curt i a llarg termini.

3.5.- Col·laboració: Instaauració d'acords de complementació i sinèrgies amb altres organismes de Nicaragua o de Catalunya fonamentats en principis i objectius similars i compatibles.

4.- LOCALITZACIÓ.

La ubicació geogràfica del Programa es limita al municipi de San José de Cusmapa, que es troba entre les coordenades 13° 17' latitud nord i 86° 39' longitud oest, a 248 km. de Managua, capital de la República de Nicaragua, i a 34 km. de Somoto, capital del Departament de Madriz. La capçalera municipal de Cusmapa es troba a 1.280 m. d'altitud sobre el nivell del mar, quedant reconegut com el nucli habitat més alt de Nicaragua.

El municipi de San José de Cusmapa limita al nord amb Las Sabanas; al nord-est amb Hondures; al sud-est amb San José de Limay i al sud-oest amb San Francisco del Norte. Compta amb una població d'uns 8000 habitants dels quals el 22% es troben a la capçalera municipal i el 78% a les comunitats rurals dels voltants, dividides en tres sectors:

- Regió 1 amb les següents comunitats: La Jabonera, el Chilamatal i La Jagua.
- Regió 2 amb les següents comunitats: El Carrizo, El Lajero, El Angel i Aguas Calientes.
- Regió 3 amb les següents comunitats: Jocomico, El Horno, El Gavilán, Imires i Apante.

5.- ACTIVITAT ECONÒMICA I ENTORN SOCIAL.

La població indígena conserva els trets propis de la tribu dels seus avantpassats, els xorotega, i bona part de la seva activitat econòmica es basa en la producció agrícola tradicional de grans bàsics (blat de moro, frijol i sorgo). La major part de les terres cultivables es troben en vessants de muntanyes amb pendents de fins el 35%; això les fa especialment vulnerables a les agressions de les pluges torrencials, que, actualment, són les més freqüents a la zona.

També hi ha ramaderia (bestiar boví), si bé en molt petita escala. El municipi no compta amb cap mena d'activitat industrial, ni comercial (excepte algunes petites botigues proveïdes de manera molt precària), ni empreses del sector privat que generin ocupació per als seus habitants.

La supervivència de la població queda supeditada a la dependència de les pluges, que, amb el canvi climàtic, s'han anat reduint durant els últims anys, tant pel que fa a quantitat com a periodicitat, afectant de manera marcadament negativa en la producció i, com a conseqüència, en les possibilitats de manteniment de les famílies. El canvi d'alternança i d'intensitat de les pluges, s'ha produït d'una manera tan ràpida que no ha donat temps a la més mínima alternativa d'adaptació. La sequera patida durant els anys 2014 i 2015 va malmetre la major part de les collites i va deixar els habitants de la zona en situació d'indigència absoluta.

El canvi climàtic, el baix nivell cultura de la població i la impossibilitat d'accés a recursos financers han anat convertint la pobresa històrica d'algunes zones en misèria estructurada. Aquesta lamentable situació incideix de manera directa en la població infantil i de forma especialment devastadora en el grup de nens i nenes amb malalties cròniques o discapacitats, que presenten clars signes de desnutrició i de marginació social.

6.- Reconeixement oficial de l'AANN.

6.1.- AANN es constitueix el 25 de juliol del 2014 i presenta la pertinent documentació a la Generalitat de Catalunya amb la corresponent sol·licitud de reconeixement i de registre legal.

6.2.- El 30 de juliol del 2014 s'obté la identificació fiscal (NIF) provisional per part de l'Agència Tributària.

6.3.- El 29 d'abril del 2025 el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya reconeix l'associació i inscriu l'AANN en el registre oficial de les seves associacions.

6.4.- El 29 d'abril del 2015 L'Agència Tributària estén la targeta d'identificació fiscal amb NIF definitiu (G55211452).

6.5.- El 7 d'agost del 2015 s'obre un compte corrent a nom de l'AANN en el Banc Popular de Figueres (Girona) amb tres signatures mancomunades corresponents a tres membres de la Junta Directiva.

7.- ACTIVITATS.

Durant els anys 2015 i 2016 AANN aconsegueix la incorporació de 24 padrins responsabilitzats, cadascun d'ells, de l'ajut econòmic (30 euros mensuals) destinat a 24 nens/es del Programa i compta, a més, amb el suport econòmic d'altres 6 persones, que nodreixen l'anomenat "Fons Comú", destinat al finançament d'activitats que tenen a veure amb necessitats comunes de tot el col·lectiu de criatures beneficiades i/o de les seves famílies.

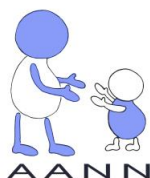
Des de l'inici de la seva tasca i fins el 31 de desembre del 2016, Catalunya Solidària d'AANN ha dut a terme les següents activitats a San José de Cusmapa:

7.1.- Prestacions sanitàries:

- Consultes pediàtriques: 21
- Consultes odontològiques: 42
- Tractaments odontològics parcials: 6
- Tractaments odontològics complets amb aplicació de pròtesi superior i inferior: 1
- Consultes dermatològiques: 11
- Consultes oftalmològiques: 15
- Consultes endocrinològiques: 1
- Consultes neurològiques amb exploracions complementàries: 18
- Electroencefalogrames de control: 24
- Anàlisi de sang i orina: 14
- Ecografies: 3
- Intervencions quirúrgiques: 3
- Ensenyament de llenguatge de signes per a sord-muts: 1
- Sessions de fisioteràpia: 2 mensuals per a 8 nens.
- Sessions de tractament psicològic: 2 mensuals a 7 nens.
- Sessions de tractament logopèdic: 2 mensuals a 8 nens.
- Lliurament de medicaments per a tractaments perllongats o indefinits: 7 nens.
- Lliurament de medicaments per a tractaments puntuals: 21
- Lliurament de polivitamínics i complements nutricionals: 44
- Finançament correcció òptica (ulleres) i reparacions: 4
- Control antropomètric mensual: 12 nens.
- Finançament desplaçament a cavall des del poblat d'origen fins a Cusmapa per a rebre tractament: 4 al mes per a dos nens.
- Finançament per a desplaçaments a Somoto, Estelí i Managua per a rebre atenció mèdica: 33

7.2.- Prestacions socials directes:

- Llits: 19
- Matalassos: 21
- Soja: Subministrament mensual per a 19 nens.
- Finançament i lliurament de material per a fisioteràpia i estimulació neurosensorial: 19 elements.
- Lliurament de roba i sabates: 5 nens.
- Plantilles ortopèdiques: 3 nens.
- Lliurament de material escolar: 5 nens.
- Lliurament d'arbres fruiters per a plantar: 12 famílies.
- Instal·lació d'un apiari i de tot el material necessari per al seu correcte funcionament: 6 famílies.

7.3.- Prestacions socials indirectes:

7.3.1.- Signatura de Conveni de col·laboració amb el Capítulo de “Los Pipitos” de Somoto per impulsar cooperacions a favor dels beneficiaris d’ambdues entitats.

7.3.2.- Acord de col·laboració amb el Gremio de Guías Turísticos i amb la Organización de “Rutas Escondidas” (Managua), per a la introducció de Cusmapa en el mapa de “productos turísticos nuevos de Nicaragua” i per dinamitzar alternatives turístiques a la zona.

7.3.3.- Acord comercial amb Farmàcia Santiago Apóstol de Somoto per a la obtenció de medicaments en condicions econòmiques preferencials.

7.3.4.- Acord de col·laboració amb SOYNICA de Ocotal, entitat especialitzada en temes relacionats amb la soja i amb la promoció agroecològica de les comunitats rurals dels departaments de Madriz y Nueva Segovia.

7.3.5.- Acord de col·laboració amb DIANOVA i Hotel Europeo de Managua per a projecte d’ecoturisme i per a estada formativa per al candidat/a a gerent de la Cooperativa “Catalunya”.

7.3.6.- Acord de col·laboració amb NAMANCAMBRE de Somoto per projecte d’ecoturisme.

7.3.7.- Acord de col·laboració amb “Pueblo Indígena” de Cusmapa per projecte d’ecoturisme.

7.3.8.- Introducció de la cultura de la soja (elaboració, producció i consum) entre les comunitats rurals de la zona.

7.3.9.- Gestió i finançament de monitors, dels seus desplaçaments, i de la provisió de recursos per al desenvolupament durant el **2015** de:

- 2 tallers de formació per l’aprenentatge culinari de la soja (coneixement del valor nutritiu, formes de preparació, condimentacions, etc.) per a 14 mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre extracte foliar (selecció de fulles, coneixement del seu valor nutritiu, elaboració d’extractes, etc.) per a 13 mares en règim de jornada completa.
- 2 tallers de formació per a la elaboració de melmelada per a 16 mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre apicultura per a 5 pares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre agricultura ecològica i cultiu familiar i de pati, amb especial incidència en els aspectes relacionats amb el respecte i la conservació del medi ambient per a 12 pares i mares en règim de jornada completa.

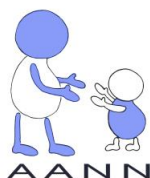
- Assessorament sobre comercialització de melmelada i finançament de participació a dues fires per a 8 mares.
- Finançament del material necessari per a la elaboració de melmelada i envasament.
- Lliurament de llavors de sembra de soja per a quatre famílies.

7.3.10.- Gestió i finançament de monitors, dels seus desplaçaments, i de la provisió de recursos per al desenvolupament durant el **2016** de:

- 1 taller de formació sobre derivats làctics per a 12 mares en règim de jornada completa.
- 1 curs de formació sobre Cooperativisme, exigit per part del MEFCCA per a la legalització de la Cooperativa per a 22 pares/mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de capacitació sobre gestió de finances domèstiques per a 22 pares/mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre motivació personal per a 22 pares/mares en règim de mitja jornada.
- 4 tallers de formació en la elaboració de teixits de llana per a 13 mares en règim de jornada completa.
- 3 cursos d'elaboració de pa i pastisseria per a 9 mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació en cultius d'hort per a 12 pares/mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre possibilitats culinàries de la soja per a 14 mares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre elaboració d'adob orgànic per a 16 pares/mares en règim de jornada completa.
- 1 taller sobre ensinistrament en la utilització de material i equip d'apicultura per a 6 pares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre captura d'eixams silvestres i maneig de ruscs d'abelles per a 6 pares en règim de jornada completa.
- 1 taller de formació sobre nutrició i sanitat apícola per a 6 pares en règim de jornada completa.
- 1 jornada de intercanvi d'experiències apícoles amb COMJERUMA per a 6 pares en règim de jornada completa.
- 1 jornada pràctica sobre transhumància de ruscs d'abelles.
- Finançament del material necessari per a la participació a dues fires i venda de productes de pastisseria elaborats per 8 mares.

7.3.11.- Gestió completa durant 5 mesos i finançament dels tràmits necessaris per a la creació de la Cooperativa Multisectorial anomenada "Catalunya" (COMULCAT R.L.) amb l'objectiu de dinamitzar la producció, elaboració i comercialització de productes agropecuaris.

Els tallers de formació citats anteriorment tenen com a finalitat la capacitació de les famílies dels nens beneficiaris del Programa i que

puguin obtenir productes alimentaris pel seu propi proveïment familiar i per subministrar els excedents a la Cooperativa.

El 26 de maig del 2016 s'obté el Certificat Ministerial del MEFCCA, acreditatiu de la legalització de la Cooperativa i de la seva plena capacitat operativa.

8.- SOCIS LOCALS.

8.1.- S'estableix una aliança funcional amb la Fundación Familia Padre Fabretto de Cusmapa i s'obté, per la seva part, l'autorització per a l'ús de les seves instal·lacions i dels seus recursos logístics.

P. Fabretto ha posat a disposició del Programa un local nou i ampli, juntament amb un despatx mèdic i un magatzem. El local permet de manera confortable els tallers de capacitació així com les sessions de fisioteràpia, psicologia, estimulació neurosensorial i logopèdia.

8.2.- El 10 d'octubre del 2016 queda signat un Conveni de col·laboració amb COMJERUMA S.L. (Cooperativa Multisectorial de Jóvenes Emprendedores de Madriz) amb l'objectiu, a curt termini, d'instal·lar un apiari i instruir en les tècniques d'apicultura als aspirants a apicultors de la Cooperativa Catalunya i, a mig termini, de complementar i crear sinèrgies entre les activitats de les dues cooperatives.

